

SUR'AT BILAN RIVOJLANAYOTGAN DUNYODA INGLIZ TILINING AHAMIYATI

Safarova Sevinch

*Termiz Davlat Pedagogika institutining Xorijiy tillar fakulteti
Maktabgacha va boshlang'ich ta'limda xorijiy til ingliz tili ta'lim yo'nalishining
103-gutuh talabasi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada ingliz tili fanini dunyo tili sifatida tutgan o'rni, zamonaviy ingliz tilining bir nechta variantlari, ammo ularning orasida ikkitasi alohida mavqega ega, bular: zamonaviy ingliz tilining Britaniya va Amerika variantlari haqida batafsil bayon qilingan.

Kalit so'zlar: ingliz tili, zamonaviy, millatlararo, xalqaro, tajriba, metodika, rasmiy, ishchi tillar, oliy maktablar

Kirish:

Insoniyat tomonidan ixtiro qilingan tillarning hech biri dunyoning universal tiliga aylanmagan. Jahon hamjamiyatida tillarning haqiqiy tarqalishiga asoslanib, Birlashgan Millatlar Tashkiloti o'zining rasmiy yoki ishchi tillari sifatida quyidagi oltita tilni tanladi: ingliz, frantsuz, ispan, rus, arab va xitoy. Ular orasida hozirda ingliz tili alohida o'rin tutadi.

Ingliz tili dunyoning 12 mamlakatida, jumladan: AQSh, Buyuk Britaniya, Kanada, Avstraliya, Yangi Zelandiyada yashovchi 400 milliondan ortiq aholining ona tilidir. Shuningdek, u o'rta va o'rta maktablarda o'qiladigan chet tillari orasida dunyoda birinchi o'rinda turadi oliy maktablar, kattalar ta'limi tizimidagi to'garaklar va kurslarda.

Eng ko'p o'qitiladigan til sifatida ingliz tili boshqa tillarni almashtirmaydi, balki ularni to'ldiradi.

300 million xitoylik - bu Qo'shma Shtatlarning butun aholisidan ko'proq - ingliz tilini o'rganmoqda. Ingliz tili fonetik leksik

90 ta davlatda ingliz tili ikkinchi til hisoblanadi yoki keng o'rganiladi.

Frantsiyada davlat o'rta maktablarida talabalar to'rt yil yoki ingliz tilini o'rganishlari shart nemis tili, ko'pchilik - kamida 85% - ingliz tilini tanlaydi.

Misollar va kuzatishlar

" Qadimgi ingliz tili (12 asrga qadar ishlatilgan) zamonaviy ingliz tilidan juda farq qiladi, chunki u chet tiliga mos kelishi kerak: o'rta ingliz (15 asrgacha ishlatilgan) zamonaviy ko'z va quloqlarga juda tanish, lekin biz hali ham sezilarli lisoniy farq bizni unda yozganlardan ajratib turadi - Chaucer va uning zamondoshlari.

m, ko'nikma va malaka chet til o'rganishda o'ziga xos munosabat kasb etadi va bu o'quv predmetining xususiyatini aks ettiradi. Nutqda fikrni ifodalash yoki ifodalangan fikrni tushunib olish uchun til materialini qo'llay bilish talab etiladi. Bunga erishish uchun til vositalari bilan nutq mazmuni orasida mustahkam va moslashuvchan aloqa, S.Setlin ta'biri bilan, assotsiatsiya o'rnatilishi kerak bo'ladi. Nutqiy malaka tarkibida til ko'nikma shakllantiriladi. Grammatik ko'nikmani hosil qilish uch bosqichli metodik davr hisoblanadi: 1) taqsimot bosqichi yangi grammatik birlikni tushuntirish (nutq namunasi taqdim etish), tushuntirish va dastlabki grammatik amallarni bajarishdan iborat. 2) grammatika mashqlarini bajarish. Bu bosqich asosan ko'nikma hosil qilishga qaratiladi. 3) grammatik hodisani nutq faoliyati turlarida qo'llanilish bosqichi.

Darhaqiqat, XXI asrda chet tili qanchalik zarurligini ko'pchilik tushunmaydi. Hozirgi kunda ishga kirishda tillar muhim rol o'ynashi hech kimga sir emas. Aksariyat kasblar va lavozimlar nufuzli va yuqori haq to'lanadi, ammo bu faqat qo'shimcha tilni, asosan ingliz tilini bilish bilan birga sodir bo'ladi. Endi barcha yirik firma va korxonalar nafaqat rossiyalik hamkorlar, balki xorijiy hamkorlar bilan ham hamkorlik qilmoqda. Shuning uchun, kelishuvingiz oldindan muvaffaqiyatli bo'lishi uchun, mukammal bo'lmasa ham, tilni gapirishni o'rganishingiz kerak, lekin bu erda ham kirish darajasi etarli emas. Doimiy ravishda o'z ustingizda ishlash va nafaqat kommunikativ fazilatlarni, balki lingvistik fazilatlarni ham rivojlantirishga arziydi.

Ingliz tilini o'rganishning yana bir sababi - dunyo bo'ylab sayohat qilish istagi. Bugungi kunda asosiy xorijiy kurort hududlarida, albatta, rus tilida so'zlashuvchi ishchilar bor, lekin agar biz chet elga bepul, rejasiz sayohat haqida gapiradigan bo'lsak, unda bu holda hali ham chet tilini o'rganishga arziydi. Ingliz tilini bilish rossiyalik sayyohning hayotini ancha osonlashtiradi. Hayotda turli vaziyatlar yuz berishi mumkin: kimdir kasal, yo'qolgan yoki oddiygina yordam so'raydi - bularning barchasida, tilni bilmasdan, odam shunchaki yo'q bo'lib ketadi. Albatta, yuqori texnologiyali dunyoda odamlar o'z smartfonlaridan foydalanishlari va ovozli tarjimon orqali ularga nima kerakligini tushuntirishlari mumkin. Ammo bizning gadjetlarimiz abadiy emas va ular zaryadsizlanish xususiyatiga ega. Aynan shu holatda ingliz tilini bilishimiz biz uchun foydali bo'ladi.

Aytish kerakki, tilni o'z-o'zini rivojlantirish va takomillashtirish uchun xuddi shunday o'rganish mumkin. Biz, birinchi navbatda, o'zimiz uchun yashaymiz, demak, bu biz uchun qanday yaxshi bo'lishini o'zimiz hal qilamiz. Har qanday odam uchun tarjimon orqali biror narsa haqida gapirishdan ko'ra, chet ellik

bilan gaplashish ancha yoqimli bo'ladi. Axir, bu chet tilini o'rganishda katta tajriba bo'ladi.

XULOSA :

Xulosa qilib aytganda ingliz tili butun dunyoda eng muhim tillardan biri hisoblanadi.

Ingliz tili dunyodagi eng ko'p ishlatiladigan tillar ichida 3-o'rinda turadi (Ispan hamda Mandarin Xitoycha tillardan keyin). Yevropa Ittifoqining asosiy tili.

Shuning uchun ham butun dunyoda ingliz tilini o'rganishga asosiy e'tibor qaratilmoqda.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. <https://my-kross.ru/uz/malenkie/znachenie-angliiskogo-yazyka-v-sovremennom-mire-angliiskii-yazyk-v/>

2. <https://uz.eferrit.com/zamonaviy-ingliz-til/>

3. Jalolov J. "Ingliz tilini o'qiish metodikasi" (darslik) T.- 2012

4. Hoshimov O'., Yoqubov I. "INGLIZ TILINI O'QITISH METODIKASI" (o'quv qo'llanma) T.-., Sharq Nashriyoti. 2013

5. Рахманова, М. К. (2020). Таълим жараёнида уқув мунозараларини ташкил этишда уқдтувчининг педагогик маҳорати, ижодкорлиги ва фаоллиги. "Oriental Art and Culture" Scientific-Methodical Journal, 4(4), 68-73.

6. Penny Ur "A Course in Language Teaching: Practice of Theory" Cambridge Teacher Training and Development. 2009

7. https://zenodo.org/record/6828081#.Y_OcyeyW6DY